

איתור מוקדם של מומי לב כחלונים מולדים בקרב יילודים

תמר פישמן מגן¹, סיגל כהן¹, פרופ' רונלה מרום², ג'ני פלדמן²

¹המערך לאיכות ובטיחות המטופל, ²ביה"ח ליס לילודות ונשים, המרכז הרפואי ע"ש סוראסקי, תל אביב

רקע

שכיחות מומי הלב המולדים באוכלוסייה הינה 9 לכל 1000 לידות חי. כרבע מהילדים עם מומי לב מולדים יזדקקו להתערבות, בניתוח או בצנתור, כבר בשנה הראשונה לחייהם. טיפול מוקדם בילדים אלה משפר את מצבם ההמודינמי ומונע נזק משני לאיברים חיוניים. אבחון מוקדם וטיפול במועד, משפר באופן משמעותי את התמותה בילדים עם מומי לב מולדים, לפיכך חשוב לשפר את הזיהוי המוקדם של יילודים עם מומי לב מולדים. אמצעי פשוט וקל ליישום המסייע באיתור הוא מדידת ריווי חמצן בשני אתרים (יד ורגל). נדרשה העלאת המודעות לחשיבות המדידה, ועליה בשיעור ביצוע המדידות.



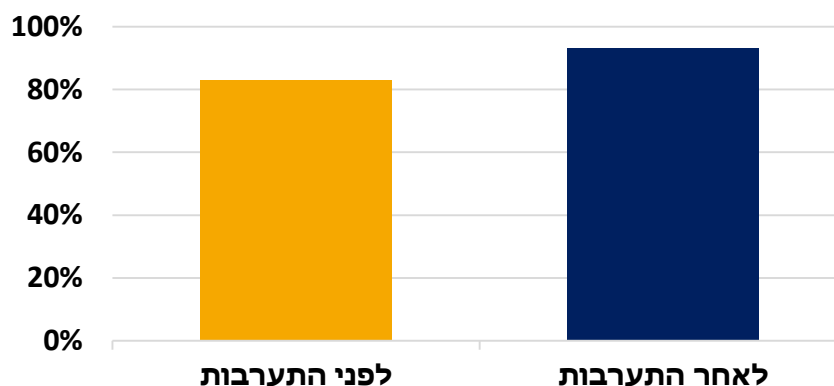
תהליך

- טרם הפעלת התכנית לא בוצעה בדיקת אוקסימטריה כבדיקת סקר לילודים.
- בשלב ראשון הוחלט לבצע בדיקה זו לכול הילודים בטווח הזמן שבין 24-48 שעות מן הלידה, אולם המדידה הראשונית הראתה כי ההיענות למדידה ולתיעוד לא הייתה מלאה. הפרוטוקול המחלקתי עודכן ובוצע תהליך של הטמעה בקרב הצוות הסיעודי, בדגש על הגברת מודעות לחשיבות המדידה.
- בשלב שני הושם דגש על תיעוד ברשומה של תוצאות המדידה, ובנוסף, תיעוד מלא הכולל ציון מקום המדידה (יד ורגל של הילוד). נדרשה התאמה של הרשומה הרפואית כדי לאפשר תיעוד זה.

תוצאות

במדידה מיד לאחר ההתערבות, שיעור התיעוד של אוקסימטריה לילודים בטווח של 24-48 שעות עמד על 86%. לאחר סבב הדרכות נוסף, איסוף מחודש של הנתונים והנגשת המידע באופן רציף לצוות, וכן התאמה של הרכיבים הייעודיים ברשומה הממוחשבת, בוצעה מדידה חוזרת ושיעור הביצוע והתיעוד עומדים על 93%.

מדידת אוקסימטריה לילודים בטווח 24-48 ש' מהלידה



סיכום

- יש צורך בהמשך זיהוי וטיפול בחסמים בכדי להגיע לשיעור ביצוע ותיעוד של 100%
- נדרש המשך מעקב ואיסוף מידע על שיעור האיתור של המומים המולדים עפ"י תאריך זיהוי המום, ובחינת קיצור זמן האיתור מן הלידה
- יש להמשיך בהגברת מודעות לתהליך וחשיבותו בפני כלל הצוות